

Závazné usmernenie pre žiadateľov/prijímateľov k postupom verejného obstarávania/obstarávania a ku kontrole verejného obstarávania/obstarávania

1. Podlimitné zákazky

Podľa § 108 až § 113 ZVO sa rozlišujú postupy zadávania podlimitných zákaziek na:

- a) podlimitné zákazky s oslovením min. troch hospodárskych subjektov,
- b) zjednodušený postup pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby,
- c) bežný postup pre podlimitné zákazky,
- d) zjednodušený postup pre zákazky na sociálne a iné osobitné služby podľa prílohy č. 1 k ZVO.

1.1 Podlimitné zákazky – všeobecné pravidlá

Pri zadávaní podlimitných zákaziek postupuje prijímateľ podľa prvej časti ZVO a podľa § 108 až 113 ZVO.

V prípade, ak prijímateľ chce uplatniť ustanovenia druhej časti ZVO (napr. umožniť preukázanie splnenia podmienok účasti technickej alebo odbornej spôsobilosti inou osobou alebo ustanovenia o subdodávateľoch), uvedie tieto pravidlá vo výzve na predkladanie ponúk alebo v súťažných podkladoch. Ustanovenie § 42, § 40 ods. 4 ZVO (vysvetľovanie podmienok účasti) a ustanovenie § 53 ods. 1 a 2 ZVO (vysvetlenie ponuky a vysvetlenie mimoriadne nízkej ponuky) sa uplatňujú v prípade bežného postupu podlimitných zákaziek.

Ak bola predložená viac ako jedna ponuka, prijímateľ vyhodnocuje splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti (ak relevantné) po vyhodnotení ponúk na základe kritéria/kritérií na vyhodnotenie ponúk, a to iba v prípade uchádzača, ktorý sa umiestnil na prvom mieste v poradí. Ak dôjde k vylúčeniu tohto uchádzača, vyhodnotí sa následne splnenie podmienok účasti a požiadaviek na predmet zákazky u ďalšieho uchádzača v poradí tak, aby uchádzač umiestnený na prvom mieste v novo zostavenom poradí spĺňal podmienky účasti a požiadavky na predmet zákazky. Postup podľa predchádzajúcej vety je možné uplatniť aj keď nebol vyslovene uvedený v dokumentoch k zadávaniu zákazky. Uvedené pravidlá nevyklúčujú, aby prijímateľ vyhodnotil splnenie požiadaviek na predmet zákazky a splnenie podmienok účasti v prípade všetkých uchádzačov, ktorí predložili ponuku, t. j. nemusí uplatniť reverznú formu súťaže.

Pravidlá a povinnosti uvádzané v tomto usmernení sa vzťahujú na všetky podlimitné zákazky, ktoré budú spolufinancované z príspevkov z fondov EÚ v rámci programov cezhraničnej spolupráce, bez ohľadu na skutočnosť, či ich zrealizoval prijímateľ ešte pred schválením ŽoNFP, alebo až po schválení tejto ŽoNFP. Pokiaľ teda prijímateľ predloží poskytovateľovi dokumentáciu z procesu verejného obstarávania realizovaného ako podlimitná zákazka, pri ktorej obstarávaní nepostupoval podľa pravidiel uvedených v ZVO alebo v tomto usmernení a porušenie týchto pravidiel malo alebo mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, poskytovateľ je na základe výsledku kontroly povinný uplatniť finančnú opravu za porušenie pravidiel a postupov VO.

Prijímateľ môže za podmienok podľa § 110 ods. 6 ZVO vyzvať na rokovanie jedného vybraného záujemcu alebo viacerých vybraných záujemcov, s ktorými rokuje o podmienkach zmluvy a v tomto prípade nie je povinný použiť na to určenú funkcionálnu elektronickú platformu. Ak bol vyzvaný na rokovanie jeden hospodársky subjekt z dôvodu, že ide o jedinečný predmet zákazky, v tomto prípade musí byť jedinečnosť predmetu zákazky riadne zdôvodnená a vypracovaná ešte pred vyhlásením zákazky a dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že na relevantnom trhu neexistuje viac ako 1 dodávateľ znáša prijímateľ. Odôvodnenie k jedinečnému predmetu zákazky musí byť súčasťou dokumentácie k zákazke. Z rokovania je prijímateľ povinný vyhotoviť zápis, ako aj zdôvodniť výber záujemcu, ktorý bol vyzvaný na rokovanie.

Postup prijímateľa pri zadávaní podlimitnej zákazky bude zdokumentovaný v rámci záznamu zo zadania zákazky (netýka sa zjednodušeného postupu pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby). Jeho minimálne náležitosti sú nasledovné:

- a) identifikácia prijímateľa,
- b) predmet zákazky,
- c) predpokladaná hodnota zákazky,
- d) určenie kritéria/kritérií na vyhodnocovanie ponúk,
- e) spôsob zadania podlimitnej zákazky,
- f) zoznam oslovených hospodárskych subjektov a dátum ich oslovenia/dátum odoslania výzvy na predkladanie ponúk vopred neurčenému okruhu hospodárskych subjektov prostredníctvom elektronickej platformy,
- g) informácia o skutočnosti, že prijímateľ overil, či sú oslovení záujemcovia oprávnení dodávať tovary, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať služby v rozsahu predmetu zákazky a že nemajú uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní, pričom prijímateľ je povinný uviesť spôsob overenia (napr. webové sídlo www.orsr.sk, portál oversi.gov.sk alebo Zoznam hospodárskych subjektov, resp. v prípade zakazu účasti webové sídlo www.uvo.gov.sk a pre tento účel prijímateľ uchováva v dokumentácii k zadávaniu zákazky printscreen z registra osôb so zákazom účasti), uvedené sa týka aj uchádzača, ktorý bol vyhodnotený ako úspešný,
- h) dátum predloženia ponúk,
- i) zoznam uchádzačov, ktorí predložili ponuku s uvedením dátumu a času predloženia ponuky,
- j) identifikácia a vyhodnotenie splnenia jednotlivých podmienok účasti/požiadaviek na predmet zákazky a návrhov na plnenie kritérií na vyhodnotenie ponúk,
- k) identifikácia úspešného uchádzača,
- l) konečná zmluvná cena ponuky úspešného uchádzača (uviesť cenu s DPH aj bez DPH; v prípade, že dodávateľ nie je platca DPH, uvedie sa konečná cena),
- m) spôsob vzniku záväzku (zmluva, objednávka...),
- n) skutočnosti týkajúce sa identifikácie prepojenia medzi zainteresovanou osobou verejného obstarávateľa a uchádzačom a prijaté opatrenia v súlade s § 23 ZVO a vysporiadanie sa s predbežným zapojením záujemcov/uchádzačov (ak relevantné),
- o) meno, funkcia, dátum a podpis zodpovednej osoby/osôb, ktoré vykonali postup zadávania podlimitnej zákazky.

Prijímateľ je povinný prostredníctvom elektronickej platformy oznámiť všetkým uchádzačom, ktorí predložili ponuky, výsledok vyhodnotenia ponúk, a to minimálne v rozsahu identifikácie úspešného uchádzača a jeho návrhu na plnenie kritérií na vyhodnotenie ponúk.

1.2 Podlimitné zákazky s oslovením min. troch hospodárskych subjektov

Pri podlimitných zákazkách na tovary a služby zadávané verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. a) ZVO a podlimitných zákazkách na tovary a služby zadávané verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. b) až e) ZVO s predpokladanou hodnotou nižšou ako 143 000 eur bez DPH, prijímateľ na účel zadania podlimitnej zákazky vyzve na predloženie ponuky aspoň tri hospodárske subjekty na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy. Pri podlimitných zákazkách na stavebné práce zadávané akýmkoľvek druhom verejného obstarávateľa s predpokladanom hodnotou nižšou ako 360 000 eur bez DPH, prijímateľ na

účel zadania podlimitnej zákazky vyzve na predloženie ponuky aspoň tri hospodárske subjekty na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy.

Namiesto postupu podľa odseku 1 môže prijímateľ dobrovoľne postupovať podľa § 110 ZVO a zverejniť výzvu na predkladanie ponúk prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy vo vestníku verejného obstarávania. V prípade postupu podľa predchádzajúcej vety je prijímateľ povinný dodržať všetky právo a povinnosti spojené s bežným postupom zadávania podlimitných zákaziek.

Pre zadávanie podlimitnej zákazky na dodanie tovarov alebo poskytnutie služieb bežne dostupných na trhu môže verejný obstarávateľ tiež použiť na to určenú funkcionalitu elektronickej platformy a postupovať zjednodušeným postupom podľa § 109 ZVO.

Prijímateľ nesmie uzavrieť zmluvu s uchádzačom, ktorý nespĺňa podmienky účasti osobného postavenia podľa § 32 ods. 1 písm. e) a f) ZVO alebo ak u neho existuje dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. f) ZVO (konflikt záujmov nemožno odstrániť inými účinnými opatreniami), ustanovenie § 11 ZVO (povinnosť zápisu do RPVS) tým nie je dotknuté. Prijímateľ je povinný v zázname zo zadania zákazky uviesť, že preveril u oslovených záujemcov a u úspešného uchádzača, či sú oprávnení dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu, ktorá je predmetom zákazky (prijímateľ pre účel overenia oprávnenosti dodávať predmet zákazky uchováva podpornú dokumentáciu, napr. printscreen z webového sídla obchodného registra orsr.sk alebo ekvivalentného registra, alebo výpis z portálu oversi.gov.sk) a poskytovateľ túto skutočnosť, že oslovené hospodárske subjekty, sú oprávnené dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať službu, overí v rámci výkonu kontroly VO. Prijímateľ zároveň na webovom sídle ÚVO overí, či oslovené hospodárske subjekty nemajú uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní potvrdený konečným rozhodnutím v Slovenskej republike alebo v štáte sídla, miesta podnikania alebo obvyklého pobytu záujemcu/uchádzača a pre tento účel uchováva v dokumentácii k zadávaniu zákazky printscreen z registra osôb so zákazom účasti. Prijímateľ môže odmietnuť uzavrieť zmluvu s uchádzačom, u ktorého existuje dôvod na vylúčenie podľa § 40 ods. 8 písm. d) ZVO.

Ak to prijímateľ uvedie vo výzve na predkladanie ponúk alebo v súťažných podkladoch, uchádzač môže predbežne nahradiť doklady určené prijímateľom na preukázanie splnenia podmienok účasti jednotným európskym dokumentom podľa § 39 ZVO alebo čestným vyhlásením, v ktorom vyhlási, že spĺňa všetky podmienky účasti určené prijímateľom a poskytne prijímateľovi na požiadanie doklady, ktoré jednotným európskym dokumentom alebo čestným vyhlásením nahradil. Uchádzač môže v jednotnom európskom dokumente alebo v čestnom vyhlásení uviesť aj informácie o dokladoch, ktoré sú priamo a bezodplatne prístupné v elektronických databázach, vrátane informácií potrebných na prístup do týchto databáz, a informácie o dokladoch, ktoré verejnému obstarávateľovi predložil v inom verejnom obstarávaní a sú naďalej platné.

V prípade podlimitných zákaziek s oslovením min. troch hospodárskych subjektov je možné určiť úspešného uchádzača a predpokladanú hodnotu zákazky aj jedným úkonom. Prijímateľ je však v každom prípade povinný dodržať procesné pravidlá upravené v tejto kapitole. Prijímateľ vo výzve na predkladanie ponúk adresovanej záujemcom prostredníctvom na to určenou funkcionalitou elektronickej platformy v tomto prípade neuvádza, že ide výlučne o určenie predpokladanej hodnoty zákazky, ale uvedie, že na základe zaslania výzvy na predkladanie ponúk bude určený aj úspešný uchádzač. Ak bola predložená iba jedna ponuka, predpokladaná hodnota zákazky je v tomto prípade zároveň cenou, ktorú uviedol úspešný uchádzač.

Prijímateľ vypracuje výzvu na predkladanie ponúk, v rámci ktorej uvedie najmä svoju identifikáciu, jednoznačnú, podrobnú a úplnú špecifikáciu predmetu zákazky opísanú nediskriminačným spôsobom (vrátane kódu CPV), podmienky účasti (ak ich stanovuje), predpokladanú hodnotu zákazky (ak bola určená v samostatnom postupe), platobné podmienky, podmienky realizácie zmluvy (najmä lehotu na realizáciu zmluvy a miesto jej realizácie), kritériá na vyhodnotenie ponúk a pravidlá ich uplatnenia, lehotu na predkladanie a otváranie ponúk. Vo výzve na predkladanie ponúk prijímateľ uvedie všetky okolnosti, ktoré budú dôležité na plnenie zákazky a na vypracovanie ponuky. Pre tieto účely môže prijímateľ vyhotoviť aj súťažné podklady.

V prípade podlimitných zákaziek s oslovením min. troch hospodárskych subjektov je minimálna lehota na predkladanie ponúk celé 4 pracovné dni odo dňa zaslania výzvy minimálne trom vybraným záujemcom v prípade zákaziek na tovary a služby a minimálne celých 6 pracovných dní v prípade zákaziek na uskutočnenie stavebných prác. Do lehoty sa nezapočítava deň zaslania výzvy (príklad: ak prijímateľ zašle výzvu na predkladanie ponúk k zákazke na dodanie tovarov alebo poskytnutie služieb v utorok, minimálna lehota na predkladanie ponúk uplynie budúci týždeň v pondelok o polnoci za predpokladu, že nejde o pracovný týždeň, v rámci ktorého je štátny sviatok. Prijímateľom sa však odporúča určiť lehotu nasledujúci pracovný deň, čo by pri tomto modelovom prípade bol utorok v ľubovoľnú hodinu).

Oslované hospodárske subjekty musia byť subjekty, ktoré sú oprávnené dodávať tovar, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať služby v rozsahu predmetu zákazky (identifikácia prebieha najmä cez informácie verejne uvedené v obchodnom registri, živnostenskom registri alebo v obdobnom registri formou náhľadu do Zoznamu hospodárskych subjektov alebo prostredníctvom portálu oversi.gov.sk). Prijímateľ pre účel overenia oprávnenosti dodávať predmet zákazky uchováva podpornú dokumentáciu, napr. printscreen z webového sídla obchodného registra orsr.sk alebo výpis z portálu oversi.gov.sk. Oslovené hospodárske subjekty nesmú mať uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní potvrdený konečným rozhodnutím príslušného orgánu v Slovenskej republike alebo v štáte sídla, miesta podnikania alebo obvyklého pobytu záujemcu/uchádzača, pre tento účel prijímateľ uchováva v dokumentácii k zadávaniu zákazky printscreen z registra osôb so zákazom účasti.

Oslovenie vybraných hospodárskych subjektov, ktorí sú oprávnení dodávať tovary, uskutočňovať stavebné práce alebo poskytovať služby v rozsahu predmetu zákazky neznamená, že prijímateľ musí v lehote na predkladanie ponúk obdržať ponuky od všetkých záujemcov, ktorých priamo oslovil. Podlimitná zákazka môže byť realizovaná aj v prípade predloženia 1 alebo 2 ponúk.

V prípade podlimitných zákaziek s oslovením minimálne troch hospodárskych subjektov je možné sa v prípade technických špecifikácií uvedených vo výzve na predkladanie ponúk odvolávať na konkrétneho výrobcu, výrobný postup, obchodné označenie, patent, typ, oblasť alebo miesto pôvodu alebo výroby za predpokladu, že všetci potenciálni záujemcovia oslovení s výzvou na predkladanie ponúk sú spôsobilí dodať predmet zákazky spĺňajúci určené technické špecifikácie.

Výber úspešného uchádzača prebieha na základe vyhodnotenia informácií a dokumentácie predloženej uchádzačmi v ponuke, pričom prijímateľ je povinný vyhodnotiť ponuky v súlade s podmienkami, požiadavkami a kritériami na vyhodnotenie ponúk, ktoré si pre tento účel určil.

1.3 Zjednodušený postup pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby

Pri zadávaní zákazky zjednodušeným postupom pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby prijímateľ postupuje podľa § 109 ZVO, a to formou predbežného akceptovania ponuky s najnižšou cenou zverejnenou na elektronickej platforme, ak pre rovnaký alebo ekvivalentný tovar alebo služby sú zverejnené v čase akceptovania aspoň tri ponuky.

Predmetom kontroly je dokumentácia preukazujúca určenie predpokladanej hodnoty zákazky, overenie bežnej dostupnosti predmetu zákazky, zmluvný formulár obsahujúci štandardné zmluvné podmienky, opis predmetu zákazky, prípadné objednávkové atribúty (najmä konkrétne zmluvné špecifikácie a podmienky súťaže), overenie neprítomnosti konfliktu záujmov. Dokumentáciu tvorí aj automaticky vygenerovaná zmluva, ktorá je výsledkom VO, protokol, zachytávajúci celý priebeh procesu zadávania zákazky a čestné vyhlásenia zainteresovaných osôb k neprítomnosti konfliktu záujmov.

TIP: V prípade, že prijímateľ nebude mať istotu v posudzovaní, či predmet zákazky spĺňa definíciu bežnej dostupnosti, odporúča sa, aby si prijímateľ v rámci elektronickej platformy vyhľadal, či podobný alebo rovnaký predmet zákazky je alebo bol na elektronickej platforme obchodovaný zjednodušeným postupom pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby. Výsledok uvedeného prieskumu môže pomôcť prijímateľovi pri prijímaní konečného rozhodnutia. Súčasne je potrebné upozorniť na skutočnosť, že samotná existencia, alebo neexistencia obchodov uskutočnených zjednodušeným postupom pre zákazky na bežne dostupné tovary a služby s využitím elektronickej platformy, ktorých predmetom bol určitý predmet zákazky, nie je automaticky dôkazom, že obstarávaný tovar alebo služba je alebo nie je bežne dostupný/á.

Upozornenie:

Zjednodušený postup nie je možné využiť pri zákazkách na stavebné práce (týka sa aj zákaziek na stavebné práce, ktoré nebudú realizované na základe projektovej dokumentácie).

Pri zadávaní zákaziek zjednodušeným postupom je možné uzavrieť rámcovú dohodu maximálne na 12 mesiacov. Zmluva sa posudzuje podľa obsahu, a preto upozorňujeme, že zmluva (označená ako kúpna zmluva), ktorá by mala charakter rámcovej dohody a bola uzavretá na obdobie dlhšie ako 12 mesiacov, by nebola uzavretá v súlade so ZVO.

TIP: Odporúčame v osobitných požiadavkách na plnenie uvádzať pravidlo, podľa ktorého dodávateľ, ktorý predloží ponuku ako osoba, ktorá nie je platiteľom DPH prehlási, že v prípade zmeny postavenia dodávateľa na platiteľa DPH je ním predložená kontrakčná cena konečná a nemenná a bude považovaná za cenu na úrovni s DPH.

1.4 Bežný postup pre podlimitné zákazky

Prijímateľ je v rámci uplatnenia bežného postupu zadávania podlimitnej zákazky povinný odoslať na uverejnenie prostredníctvom na to určenej funkcionality elektronickej platformy výzvu na predkladanie ponúk vopred neurčenému okruhu hospodárskych subjektov, ak ide o podlimitnú zákazku na tovary a služby (okrem služieb podľa prílohy č. 1 k ZVO) zadávanú verejným obstarávateľom podľa § 7 ods. 1 písm. b) až e) ZVO, ktorej predpokladaná hodnota zákazky je rovná alebo vyššia ako 143 000 eur bez DPH a ak ide o podlimitnú zákazku na stavebné práce, ktorej predpokladaná hodnota je rovná alebo vyššia ako 360 000 eur bez DPH.

Prijímateľ je oprávnený v deň zverejnenia výzvy na predkladanie ponúk prostredníctvom vopred neurčenému okruhu hospodárskych subjektov zaslať výzvu na predkladanie ponúk aj konkrétnemu hospodárskemu subjektu alebo hospodárskym subjektom v záujme zabezpečenia širšej hospodárskej súťaže.

Náležitosti výzvy na predkladanie ponúk sú uvedené v ustanovení § 110 ods. 2 ZVO.

Lehota na predkladanie ponúk nesmie byť kratšia ako 9 pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo zákazku na poskytnutie služby a 14

pracovných dní odo dňa odoslania výzvy na predkladanie ponúk, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác.

Ostatné práva a povinnosti spojené s bežným postupom zadávania podlimitných zákaziek sú uvedené v ustanovení § 110 a § 111 ZVO.

2. Postup pri zadávaní zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

Prijímateľ je povinný pri zadávaní zákaziek, na ktoré sa ZVO nevzťahuje (ďalej len „zákaziek z výnimky“), t. j. zákaziek, na ktoré bude uplatnená výnimka podľa § 1 ods. 2 až 15 ZVO zabezpečiť dodržanie princípu transparentnosti a hospodárnosti. Prijímateľ je zároveň povinný zabezpečiť vylúčenie konfliktu záujmov.

V prípade zmluvných vzťahov, ktoré existovali už pred momentom účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP alebo zmluvy o národnom spolufinancovaní, predkladá prijímateľ kompletnú dokumentáciu poskytovateľovi na kontrolu najneskôr pred predložením prvej ŽoP/prvého ZDV obsahujúcej/obsahujúceho výdavky vychádzajúce z tejto zmluvy alebo predkladá dokumentáciu na finančnú kontrolu ako súčasť administratívnej finančnej kontroly ŽoP/ZDV, ak ide o zákazku podľa § 1 ods. 15 ZVO.

V prípade zákazky z výnimky, ktorá nie je viazaná na finančný limit a zákaziek viazaných na finančné limity podľa § 1 ods. 13 až ods. 15, nie je povinnosťou prijímateľa predložiť určenie a výpočet PHZ. Rozhodujúce je, aby dohodnutá cena bez DPH uvedená v zmluve (prípadne v objednávke), ktorá je uzatvorená s úspešným uchádzačom, bola vo finančnom limite, ktorý je spojený s možnosťou uplatnenia postupu obstarávania. Prijímateľ pri zadávaní podlimitnej zákazky, alebo zákazky podľa § 1 ods. 15 ZVO nesmie zákazku umelo rozdeliť s cieľom vyhnúť sa pravidlám a postupom VO.

Pri zadávaní zákazky z výnimky je nevyhnutné (ak toto usmernenie neurčuje inak), aby prijímateľ vykonal prieskum trhu za účelom preukázania hospodárnosti.

2.1 Prieskum trhu realizovaný oslovením hospodárskych subjektov

Prieskum trhu môže byť vykonaný oslovením minimálne dvoch hospodárskych subjektov so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky. Hospodárske subjekty, ktoré sú účastníkmi prieskumu trhu, musia byť oprávnené dodávať tovar, poskytovať služby alebo realizovať stavebné práce, ktoré tvoria predmet zákazky. Vykonaný prieskum trhu musí obsahovať minimálne dve doručené ponuky oslovených hospodárskych subjektov.

Za účelom overenia hospodárnosti vykonaním prieskumu trhu je možné aktuálnu cenovú ponuku hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého bude zadaná zákazka v režime výnimky, porovnať s inou cenovou ponukou alebo ponukami na rovnaký alebo porovnateľný predmet zákazky, ktoré nie sú staršie ako 6 mesiacov (tzn. ponuka nesmie byť staršia ako 6 mesiacov od dátumu vyhotovenia cenovej ponuky hospodárskeho subjektu, ktorému sa zadáva zákazka). Z uvedeného vyplýva, že prijímateľ môže disponovať cenovou ponukou hospodárskeho subjektu na predmet zákazky v pôsobnosti určitej výnimky a až následne osloví so žiadosťou o predloženie cenovej ponuky pre účely overenia hospodárnosti ďalšie relevantné subjekty.

Ak prijímateľ preukáže, že ceny obstarávaných tovarov, stavebných prác alebo služieb nezaznamenali na trhu zmenu, je možné overiť hospodárnosť aj porovnaním s ponukou alebo ponukami staršími ako 6 mesiacov. Zdôvodnenie predmetnej skutočnosti je nevyhnutnou súčasťou dokumentácie predkladanej poskytovateľovi ku kontrole zákazky.

Prieskum trhu musí byť z dôvodu potreby zachovania auditu trailu vykonaný písomnou formou prostredníctvom elektronickej komunikácie. Osobné rozhovory a telefonické prieskumy nie sú prípustnou formou vykonania prieskumu trhu.

Minimálny rozsah predkladanej dokumentácie:

- Záznam z prieskumu trhu,
- Kompletná elektronická komunikácia preukazujúca zaslanie žiadosti o predloženie cenovej ponuky, doručenie cenovej ponuky, zaslanie oznámenia o výsledku, prípadne iná relevantná komunikácia,
- Kompletne doručené cenové ponuky,
- Zadávacia dokumentácia ako žiadosť o predloženie cenovej ponuky, opis predmetu zákazky, technické špecifikácie, návrh zmluvy a pod. (podľa relevantnosti),
- Dokumentácia preukazujúca oprávnenosť oslovených hospodárskych subjektov dodávať tovary, poskytovať služby alebo realizovať stavebné práce podľa opisu predmetu zákazky (printscreen z webového sídla obchodného registra www.orsr.sk, printscreen z webového sídla živnostenského registra www.zrsr.sk alebo výpis z portálu www.oversi.gov.sk),
- Zmluva alebo objednávka ako výsledok prieskumu trhu,
- Plán verejného obstarávania na kalendárny rok (relevantné pre zákazky podľa § 1 ods. 15 ZVO).

TIP: Odporúčame prijímateľom osloviť primerané množstvo hospodárskych subjektov a stanovenie primeranej lehoty na predkladanie ponúk. Tým sa zníži riziko nedoručenia dostatočného množstva ponúk, čo môže znamenať pre prijímateľa opakovanie prieskumu trhu resp. dodatočné administratívne zaťaženie prijímateľa následným postupom podľa bodu 2.2.

2.2 Kombinovaný prieskum trhu

Prijímateľ môže využiť kombinovaný prieskum trhu pre účely overenia hospodárnosti tak, že okrem cenovej ponuky hospodárskeho subjektu, v prospech ktorého má byť zadaná zákazka, identifikuje minimálne jednu ďalšiu cenovú ponuku (napr. v CRZ, web) hospodárskeho subjektu oprávneného dodávať tovar, poskytovať služby alebo realizovať stavebné práce, ktoré sú predmetom zákazky.

Prijímateľ môže využiť kombinovaný prieskum trhu v prípadoch, ak mu na základe prieskumu trhu vykonaného oslovením hospodárskych subjektov podľa bodu 4.1 nebola doručená viac ako jedna ponuka, čo znamená, že by nebolo možné konštatovať relevantnosť vykonaného prieskumu ako nástroja pre overenie hospodárnosti. Prijímateľ identifikuje minimálne jednu ďalšiu cenovú ponuku (napr. v CRZ, web) hospodárskeho subjektu oprávneného dodávať tovar, poskytovať služby alebo realizovať stavebné práce, ktoré sú predmetom zákazky.

Minimálny rozsah predkladanej dokumentácie:

- Záznam z prieskumu trhu,
- Kompletná elektronická komunikácia preukazujúca zaslanie žiadosti o predloženie cenovej ponuky, doručenie cenovej ponuky, zaslanie oznámenia o výsledku, prípadne iná relevantná komunikácia,
- Kompletná doručená cenová ponuka,
- Zadávacia dokumentácia ako žiadosť o predloženie cenovej ponuky, opis predmetu zákazky, technické špecifikácie, návrh zmluvy a pod. (podľa relevantnosti),
- Dokumentácia preukazujúca oprávnenosť oslovených hospodárskych subjektov dodávať tovary, poskytovať služby alebo realizovať stavebné práce podľa opisu predmetu zákazky (printscreen z webového sídla obchodného registra www.orsr.sk, printscreen z webového sídla živnostenského registra www.zrsr.sk alebo výpis z portálu www.oversi.gov.sk),

- Zmluva alebo objednávka ako výsledok prieskumu trhu,
- Plán verejného obstarávania na kalendárny rok (relevantné pre zákazky podľa § 1 ods. 15 ZVO),
- Ponuka/y identifikovaná/é napr. v CRZ, web (pozn.: hodnoverne zdokumentované).

V prípade zadávania zákazky podľa § 1 ods. 13 písm. h) ZVO, ktorej predmetom je vytvorenie a dodanie výsledkov vlastnej tvorivej duševnej činnosti, ktorej výsledkom je divadelné dielo, hudobné dielo, slovesné dielo, dielo výtvarného umenia, dielo úžitkového umenia, folklórne dielo alebo vykonanie a použitie umeleckého výkonu chráneného podľa osobitného predpisu (zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon) sa nevyžaduje vykonanie prieskumu trhu, nakoľko výsledky duševnej tvorivej činnosti a použitie umeleckého výkonu chránené Autorským zákonom, sú spravidla neporovnateľné a jedinečné vo vzťahu k iným výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti alebo k inému použitiu alebo vykonaniu umeleckého výkonu. V tomto prípade prijímateľ nevyužíva pomocné nástroje na overenie hospodárnosti, ale nie je zbavený povinnosti postupovať pri zadávaní zákazky hospodárne.

V prípade zákaziek malého rozsahu podľa § 1 ods. 15 ZVO, ktorých predpokladaná hodnota je nižšia ako 5 000,00 EUR bez DPH v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, prijímateľ môže určiť úspešného uchádzača priamym zadaním, pričom hospodárnosť overí poskytovateľ na základe vlastnej správnej úvahy, keď adekvátnosť výdavkov posúdi na základe vlastných skúseností. Uvedeným nie je dotknutá možnosť poskytovateľa overiť hospodárnosť využitím nástrojov na overenie hospodárnosti. Hospodárnosť zákaziek do 5 000,00 EUR podľa § 1 ods. 15 ZVO je overovaná v rámci AFK ŽoP/ZDV a prijímateľ je povinný predložiť poskytovateľovi vyhlásenie, že v priebehu kalendárneho roka neobstará rovnaký predmet zákazky v celkovej hodnote vyššej ako 5 000,00 EUR bez DPH.

TIP: Odporúčame prijímateľom dbať na vzájomný súlad zadávacej dokumentácie, doručených ponúk a uzavretých zmlúv alebo objednávok, ktoré sú výsledkom zrealizovaného prieskumu trhu. Poskytovateľ môže vyhodnotiť deklarované výdavky, ktoré sú v nesúlade s vyššie uvedenou dokumentáciou ako neoprávnené.

2.3 Zmeny zmluvy, na ktoré sa ZVO nevzťahuje

Zmluvu/rámcovú dohodu, ktorá bola uzavretá ako výsledok postupu zadávania zákazky obstarávania možno zmeniť počas jej trvania bez nového obstarávania, ak:

a) pôvodná zmluva, rámcová dohoda obsahuje jasné, presné a jednoznačné podmienky jej úpravy, napr. pravidlá na nahradenie pôvodného dodávateľa novým dodávateľom, pravidlá na úpravy ceny alebo opcie, rozsah, povahu možných úprav a opcií a podmienky ich uplatnenia; nemožno určiť takú podmienku, ktorou by sa menil charakter zmluvy/rámcovej dohody,

b) ide o doplnujúce tovary, stavebné práce alebo služby, ktoré sú nevyhnutné, nie sú zahrnuté do pôvodnej zmluvy/rámcovej dohody a poskytuje ich pôvodný dodávateľ, pričom v tomto prípade je potrebné, aby prijímateľ overil hospodárnosť výdavkov spojených s doplnujúcimi tovarmi, stavebnými prácami alebo službami na základe nástrojov na overovanie hospodárnosti výdavkov, resp. nástrojov uvedených v tomto usmernení,

c) potreba zmeny vyplynula z nepredvídateľných okolností a zmenou sa nemení charakter zmluvy/rámcovej dohody; v tomto prípade je potrebné overiť hospodárnosť výdavkov iba v tom prípade, ak ide o nové tovary, stavebné práce alebo služby (prijímateľ využije nástroje na overenie

hospodárnosti výdavkov); ak sú predmetom zmeny zmluvy/rámcovej dohody tovary, stavebné práce alebo služby rovnakého charakteru, ako bol predmet zákazky obstarávania (napr. v dôsledku živelnej pohromy je spôsobená škoda na tovare alebo prebiehajúcich stavebných prácach a predmetom dodatku vyplývajúceho z nepredvídateľných okolností je nákup/realizácia identických tovarov/stavebných prác, ktoré boli súčasťou pôvodnej zmluvy a v rámci dodatku nakúpených za rovnakú cenu), v rámci ktorého už bola overená hospodárnosť, prijímateľ nie je povinný overovať hospodárnosť opakovane,

d) ide o nahradenie pôvodného dodávateľa novým dodávateľom na základe skutočnosti, že iný hospodársky subjekt, ktorý spĺňa pôvodne určené podmienky obstarávania, je právnym nástupcom pôvodného dodávateľa v dôsledku jeho reorganizácie, vrátane zlúčenia a splynutia alebo úpadku, za predpokladu, že pôvodná zmluva, rámcová dohoda sa podstatne nemení a cieľom zmeny nie je vyhnúť sa použitiu postupov a pravidiel podľa ZVO,

e) nedochádza k podstatnej zmene pôvodnej zmluvy, rámcovej dohody bez ohľadu na hodnotu tejto zmeny.

Podstatnou zmenou pôvodnej zmluvy/rámcovej dohody sa rozumie taká zmena, ktorou sa najmä

a) dopĺňajú alebo menia podstatným spôsobom podmienky, ktoré by v pôvodnom postupe obstarávania umožnili účasť iných hospodárskych subjektov, alebo ktoré by umožnili prijať inú ponuku ako pôvodne prijatú ponuku,

b) zvyšuje cena za predmet zákazky spôsobom, ktorý pôvodná zmluva/rámcová dohoda neupravovala, resp. sa zvyšuje cena za predmet zákazky bez uvedenia dôvodu a bez poskytnutia protiplnenia vo forme doplnujúcich tovarov, stavebných prác alebo služieb, ktoré súvisia s predmetom pôvodnej zákazky.

Zmluvu/rámcovú dohodu možno zmeniť počas jej trvania bez nového obstarávania aj vtedy, ak hodnota dodatku/dodatkov je nižšia ako

a) 20% hodnoty pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác,

b) 15% hodnoty pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody, ak ide o zákazku na dodanie tovaru alebo na poskytnutie služby.

Zmenou sa nesmie meniť charakter zmluvy/rámcovej dohody a zmena zmluvy/rámcovej dohody musí byť riadne odôvodnená, resp. v prípade zmeny zmluvy z tohto dôvodu musí prijímateľ získať adekvátnu protihodnotu (napr. navýšenie hodnoty pôvodnej zmluvy alebo rámcovej dohody bolo z dôvodu predĺženia trvania zmluvy).

Zmeny zmluvy/rámcovej dohody nie je možné vykonať, ak by sa prijímateľ vyhol použitiu postupov podľa ZVO, napr. uzavrel by dodatok k zmluve v režime výnimky, ktorá je viazaná na finančný limit podlimitnej zákazky (§ 1 ods. 13 a ods. 14 ZVO) a zmena zmluvy by navýšila cenu za predmet zákazky do hodnoty nadlimitného postupu zadávania zákazky.

Zmena zmluvy/rámcovej dohody musí byť písomná.

Finančná kontrola dodatkov k zákazkám v režime výnimky sa vykonáva po podpise dodatku. Návrh dodatku pred jeho podpisom nie je predmetom kontroly poskytovateľa.

3. Definovanie kontrol verejného obstarávania/obstarávania a povinnosti predkladania dokumentácie z verejného obstarávania/obstarávania

Kontrola VO po nadobudnutí účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP sa vykonáva ako finančná kontrola, a to najmä ako administratívna finančná kontrola VO v zmysle § 8 zákona o finančnej kontrole a audite.

Poskytovateľ má oprávnenie vykonať aj finančnú kontrolu na mieste v zmysle § 9 tohto zákona. Základné pravidlá finančnej kontroly, oprávnenia a povinnosti prijímateľa v súvislosti s výkonom kontroly VO a oprávnenia a povinnosti poskytovateľa ako osoby oprávnenej vykonať finančnú kontrolu sú definované v § 20 a nasl. zákona o finančnej kontrole a audite.

Kontrola VO pred nadobudnutím účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP sa vykonáva ako kontrola pravidiel a postupov stanovených ZVO a postupov pri obstaraní zákazky, na ktorú sa ZVO nevzťahuje, pričom nejde o kontrolu na základe zákona o finančnej kontrole.

Kontrola VO sa podľa času vykonávania tejto kontroly delí na nasledovné druhy:

- a) ex post kontrola po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom (ďalej len „štandardná ex post kontrola“),
- b) kontrola dodatkov.

3.1 Vecná kontrola

Predmetom finančnej kontroly vykonávanej poskytovateľom je aj kontrola vecného súladu predmetu obstarávania, návrhu zmluvných podmienok a iných údajov so schválenou ŽoNFP a účinnou zmluvou o NFP (napr. posúdenie súladu s výškou schváleného príspevku, súladu lehoty realizácie a lehoty ukončenia aktivít projektu, posúdenia vecného zadania zákazky v rámci jeho oprávnenosti na spolufinancovanie, posúdenie súladu technického riešenia/zadania so schváleným technickým zadaním/riešením a pod.), a to ako súčasť finančnej kontroly VO, finančnej kontroly obstarávania, alebo ako súčasť kontroly ŽoP.

Pokiaľ poskytovateľ identifikuje na základe zistení vecnej kontroly VO porušenie, alebo nesúlad, ktorý môže mať vplyv na oprávnenosť príslušných výdavkov, v záveroch príslušnej kontroly (kontrola VO alebo kontrola ŽoP) konštatuje uvedenú skutočnosť a určí prípadné odporúčania, ktoré je prijímateľ povinný vykonať na odstránenie tohto nedostatku, pričom budúce pripustenie výdavkov súvisiacich s VO alebo obstarávania do financovania bude závislé od odstránenia alebo ďalšieho vyhodnotenia tohto nedostatku.

3.2 Štandardná ex post kontrola

Prijímateľ povinne predkladá kompletnú dokumentáciu na štandardnú ex post kontrolu VO vo fáze po podpise zmluvy s úspešným uchádzačom, pričom táto zmluva je platná a účinná, okrem prípadov kedy je účinnosť zmluvy viazaná na odkladaciu podmienku.

Lehota na výkon štandardnej ex post kontroly je:

- a) v prípade zákaziek, ktoré sú výnimkou z postupov ZVO (§ 1 ods. 2 až 15) 20 pracovných dní,
- b) v prípade zákaziek zadávaných v súlade s postupmi ZVO 25 pracovných dní.

Lehota na výkon kontroly začína plynúť dňom nasledujúcim po dni doručenia žiadosti o vykonanie kontroly verejného obstarávania/obstarávania alebo zákazky, ktorá je výnimkou z postupov ZVO.

Lehota na výkon kontroly zákaziek doručených v rámci predloženej ŽoP alebo ZDV je zhodná s lehotou na výkon kontroly ŽoP alebo ZDV.

3.3 Kontrola dodatkov

Prijímateľ je povinný predložiť poskytovateľovi na kontrolu všetky dodatky súvisiace s výsledkom VO alebo výsledkom obstarávania po ich podpise. Ustanovenia tejto kapitoly sa vzťahujú aj na prípady, keď sa dodatok vzťahuje na časť výdavkov, ktoré nie sú oprávnenými výdavkami, avšak sú súčasťou zákazky, ktorá je spolufinancovaná z fondov EÚ.

Predmetom kontroly/finančnej kontroly dodatkov je posúdenie ich súladu s príslušnými ustanoveniami ZVO, a to najmä ustanovením § 18 ZVO. Zároveň poskytovateľ posudzuje zmeny z neho vyplývajúce po stránke ich súladu so schválenou ŽoNFP a účinnou zmluvou o NFP.

Lehota na výkon kontroly/finančnej kontroly dodatku je 15 pracovných dní.